

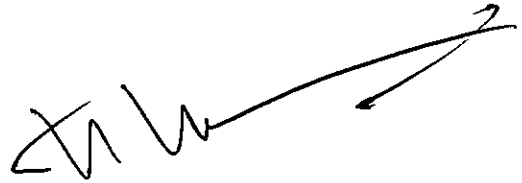
Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uluslararası Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) Örgütü'nün yayımladığı 2024 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi Türkiye'nin basın özgürlüğü konusunda karşı karşıya olduğu zorlukları bir kez daha gözler önüne sermiştir. Rapora göre Türkiye, 180 ülkenin bulunduğu endekste 158'inci sırada yer almaktadır.

Son dönemde Özlem Gürses, Barış Pehlivan, Serhan Asker ve Seda Selek gibi gazetecilerin hukuka aykırı bir şekilde gözetine alınması ve basın mensuplarına yönelik artan baskılar, ülkemizde basın özgürlüğü açısından ciddi kaygılara neden olmaktadır. Demokratik toplumların temel taşlarından biri olan özgür basın, halkın doğru ve tarafsız bilgiye erişimini sağlamak ve sağlıklı bir kamuoyu oluşumuna katkıda bulunmaktadır. Ancak, gazetecilere yönelik yargısal taciz, keyfi gözetimler ve ifade özgürlüğünü kısıtlayıcı uygulamalar, hem Anayasamızda güvence altına alınan temel hakları hem de uluslararası insan hakları standartlarını ihlal etmektedir. Gazetecilerin görevlerini yerine getirirken maruz kaldıkları baskılar, kamuoyunun bilgi alma hakkını doğrudan etkilemekte, medya çalışanlarını otosansüre zorlamakta ve demokratik denetim mekanizmalarını zayıflatmaktadır. Özellikle, basın mensuplarının yalnızca mesleklerini icra ettikleri için adli soruşturmalara maruz kalmaları, basın özgürlüğünün ve hukukun üstünlüğünün ciddi şekilde zedelendiğini göstermektedir. Bu durum, ülkemizin uluslararası alanda ifade ve basın özgürlüğü sıralamalarında gerilemesine neden olmakta ve demokratik imajımıza zarar vermektedir.

Bu bağlamda, Özlem Gürses, Barış Pehlivan, Serhan Asker ve Seda Selek gibi gazetecilerin gözetine alınma gerekçelerinin, bu süreçlerde yaşanan hukuksuzlukların ve basın özgürlüğü ihlallerinin tespit edilerek; söz konusu uygulamaların demokrasiye, hukuka ve insan haklarına etkilerinin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Basın özgürlüğü, demokratik toplumların temel taşlarından biridir. Özgür ve bağımsız bir basın, kamuoyunun doğru bilgilendirilmesini sağlar ve yönetenlerin hesap verebilirliğini artırır. Anayasa'nın 26. maddesi ifade özgürlüğünü, 28. maddesi ise basın özgürlüğünü güvence altına almaktadır. Ancak son dönemde gazetecilere yönelik gözetimler, haber takibi sırasında karşılaşılan engellemeler ve basın mensuplarına yönelik yargısal süreçler, bu özgürlüklerin etkin bir şekilde korunup korunmadığı konusunda soru işaretleri doğurmaktadır.

Son dönemde basın mensuplarına yönelik gözetim ve baskı uygulamalarının artması, Türkiye'de basın özgürlüğü ve ifade hürriyeti açısından ciddi endişelere yol açmaktadır. Özellikle 28 Ocak 2025 tarihinde bazı gazetecilerin gözetimine alınması, kamuoyunda geniş yankı uyandırmış ve basın özgürlüğünün durumu hakkında önemli bir tartışma başlatmıştır.

Basın mensuplarının haber takibi yaparken gözetimine alınması ve baskı altına alınmaları, demokratik bir toplumda kabul edilemez bir durumdur. Son olaylar, Türkiye'de basın özgürlüğünün geldiği noktanın detaylı bir şekilde incelenmesini zorunlu kılmaktadır. Uluslararası basın özgürlüğü endekslerinde Türkiye'nin gerilemesi, bu alanda yapılacak araştırmaların ve reform çalışmalarının önemini ortaya koymaktadır.

Özgür ve bağımsız bir basının korunması için uluslararası standartlara uygun yasal düzenlemeler yapılmalı ve gazetecilere yönelik gözetim süreçlerinin keyfiliği engellenmelidir. Basın kartı verilmesi süreci objektif kriterlere bağlanarak gazetecilerin mesleki faaliyetleri özgürce yerine getirmesi sağlanmalıdır. Bağımsız medya kuruluşlarına yönelik ekonomik ve idari baskıların kaldırılması için akreditasyon ayrımcılığına son verilmelidir. Ayrıca, Türkiye'nin uluslararası basın özgürlüğü sıralamalarındaki konumunun iyileştirilmesi amacıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararları doğrultusunda adımlar atılmalıdır.

Bu bağlamda, gazetecilere yönelik baskıların hukuki ve idari boyutlarıyla araştırılması, basın özgürlüğünü güvence altına alacak adımların belirlenmesi, uluslararası normlar çerçevesinde basın mensuplarının haklarının korunması için gerekli yasal düzenlemelerin saptanması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.